

บทที่ 6

สรุป และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้พบว่าความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชุมชน อันได้แก่ การถ่ายทอดจากบรรพนบุรุษ ในเรื่องความเชื่อและพิธีกรรม รวมทั้งภูมิธรรมที่ชุมชนได้ร่วมกันตั้งขึ้น ผนวกกับประสบการณ์เกี่ยวกับป้าของเยาวชน สิ่งเหล่านี้มีผลสำคัญต่อแนวความคิดของเยาวชนในการเข้าร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ป้าชุมชน และยังมีผลต่อทัศนคติของเยาวชนเกี่ยวกับประโยชน์ของป้าด้วย ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของระบบการศึกษาของไทย และระบบเศรษฐกิจของชุมชนว่าจะมีผลสำคัญต่อแนวความคิดของเยาวชนในเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์จากป้าชุมชนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

หากชุมชนต้องการให้ป้าชุมชนดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืน ควรมีการร่วมมือกันในหลาย ๆ หน่วยงาน เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนได้เข้าร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวกับป้าชุมชนอย่างสม่ำเสมอ และเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในกิจกรรมนั้น ๆ อย่างถ่องแท้ ทั้งนี้ต้องให้ความสำคัญกับตัวเยาวชน เช่น การมอบหน้าที่ในการคุ้มครองป้าชุมชนร่วมกับผู้ใหญ่ เป็นต้น ทั้งนี้ในระดับองค์กรที่ควรให้การสนับสนุนควรมีบทบาทในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ชุมชน ควรสนับสนุนการสร้างเครือข่ายเยาวชนรักป้าร่วมกันกับชุมชนข้างเคียงหรือชุมชน อื่น ๆ ที่มีแนวคิดคล้ายคลึงกัน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนในแต่ละชุมชน
2. โรงเรียนควรเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนในการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับภูมิปัญญา และวัฒนธรรมท้องถิ่น ควรส่งเสริมให้เยาวชนมีความเข้าใจในหลักการจัดการป้าชุมชน ตามหลักการของทางราชการและชุมชนให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยให้เยาวชนมีส่วนในการร่วมคิด และร่วมปฏิบัติกับชุมชน
3. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรต้องจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อใช้สนับสนุนให้กลุ่มเยาวชนได้มีกิจกรรม และโครงการที่เกี่ยวกับการคุ้มครองป้าชุมชน

4. ผู้นำชุมชนต้องทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน และการเข้าร่วมทำกิจกรรมเกี่ยวกับป่าชุมชนร่วมกับคนในชุมชน และเปิดโอกาสให้กับกลุ่มเยาวชนในการเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ อย่างเต็มที่
5. ผู้นำชุมชนควรเรียนรู้ถึงสาเหตุสำคัญในการจัดการป่าชุมชนของชุมชนอื่นที่ประสบผลสำเร็จ และถึงที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดของคนในชุมชนและกลุ่มเยาวชน เพื่อจะได้นำหลักการ และวิธีการปฏิบัติมาปรับใช้ในการจัดการป่าชุมชนของตนเอง และสร้างขัตสำนึกให้กับเยาวชนในชุมชนใหม่ีความเข้มแข็ง